

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/262/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114218231
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114218231.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovkej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci navrhovateľa G. E., št. občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom M. pod G., N. XXX proti odporcom 1/ D. L., št. občianovi SR, nar. XX.XX.XXXX, 2/ D. L., št. občianke SR, nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom G. XXX, zastúpení Mgr. A. N., advokátom so sídlom F., U. E. 3, o zaplatenie 2.471,65 eur istiny a prísł., na odvolanie odporcov proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. februára 2016 č. k. 27C/195/2014-100, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcom povinnosť, aby zaplatili navrhovateľovi spoločne a nerozdielne 2.471,65 eur a náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku 148 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil popisom vykonaných dôkazov, z ktorých zistil, že odporcovia boli veriteľmi solidárne zaviazaných dlžníkov, a to navrhovateľa a O. F., rod. L. z pohľadávky, ktorá im bola právoplatne priznaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3C/122/2007-99 zo dňa 12.12.2007, ktorým boli títo zaviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne v prospech odporcov 1/, 2/. Odporcovia dňa 21.04.2011 ako postupcovia písomnou zmluvou bezodplatne postúpili pohľadávku proti navrhovateľovi v sume 12.580 eur na O. F., teda solidárne zaviazanú dlžníčku navrhovateľa. V zmluve si nedojednali žiadnu možnosť od zmluvy odstúpiť, pričom podľa samotnej zmluvy táto nadobudla platnosť a účinnosť dňom jej podpisu, t. j. 21.04.2011. Odporcovia 1/, 2/ ako postupcovia a O. F. ako postupník následne dňa 02.06.2011 uzavreli dodatok č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011, ktorým bola táto zmluva zmenená tak, že postupcovia postupujú postupníkovi pohľadávku za odplatu 12.580,50 eur, ktorú sa postupník zaviazal uhradiť v hotovosti do rúk postupcov najneskôr do 16.06.2011. Zároveň si zmluvné strany dojednali právo postupcov od zmluvy o postúpení pohľadávky odstúpiť v prípade, že postupník nespĺní svoju povinnosť uhradiť postupom odplatu za pohľadávku včas. Listom zo dňa 18.06.2011, ktorý prevzala O. F. 18.06.2011 odstúpili odporcovia ako postupcovia od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011 z dôvodu, že menovaná neuhradila odplatu za postúpenú pohľadávku v dohodnutej lehote. Odporcovia zároveň ako veritelia uplatnili voči navrhovateľovi pohľadávku priznanú im rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3C/122/2007-99 zo dňa 12.12.2007 v konaní o jeho oddžnení, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 29NcKR/2/2011, pričom im bola správkyňou navrhovateľa vyplatená suma 2.471,65 eur. Medzi účastníkmi zostala sporná platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú namietali samotní odporcovia 1/, 2/ ako postupcovia, platnosť dodatku č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky i platnosť odstúpenia odporcov 1/, 2/ od zmluvy o postúpení pohľadávky, t. j. právne posúdenie veci. Súd prvého stupňa vyslovil názor, že občiansky zákonník ani iný predpis nezakazujú

postúpenie pohľadávky veriteľom na dlžníka, resp. na jedného zo spoločne zaviazaných dlžníkov. Ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno vykladať výlučne formálne, z gramatického hľadiska, ale treba postupovať teleologickým výkladom, keď napr. § 584 Občianskeho zákonníka upravuje zánik záväzku splynutím práva s povinnosťou k jednej osobe. K splynutiu veriteľa alebo dlžníka v zmysle § 584 Občianskeho zákonníka môže dôjsť z rôznych dôvodov. Poukázal na to, že právna prax i teória sa zhodujú na tom, že splynutím nepochybne zaniká záväzok i v prípade, ak veriteľ postúpi svoju pohľadávku na dlžníka podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Po preskúmaní veci uzavrel, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011 javí všetky znaky platného právneho úkonu v zmysle § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď nebolo zistené, že by bola v rozpore so zákonom alebo ho obchádzala. Argumentáciu odporcov potom považoval za účelovú aj s prihliadnutím na to, že na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávky si pohľadávku voči navrhovateľovi následne v exekučnom i oddlžovacom konaní vedenom proti navrhovateľovi uplatňoval postupník, a to dcéra odporcov 1/, 2/, pričom odporcovia 1/, 2/ jej platnosť dosiaľ nespochybovali. Ďalej vyslovil názor, že zánik záväzku splynutím prichádza do úvahy aj v prípade solidárnych záväzkov bez ohľadu na to, či ide o aktívnu alebo pasívnu solidaritu. Zánik záväzku však v takom prípade pôsobí in personam a splynutie sa samo o sebe nedotýka práv alebo záväzkov ostatných spoluveriteľov alebo ostatných dlžníkov. V prípade, ak dôjde k splynutiu pohľadávky s dlhom, ktorý je spoločne niekoľkým solidárnym dlžníkom nedochádza k zániku celého záväzku a záväzok zanikne iba voči tomu z pasívne zapísaných dlžníkov, ktorého sa splynutie týka. Pohľadávka veriteľa voči ostatným dlžníkom môže trvať ďalej. Taktiež zostáva zachované právo postihu voči spoludlžníkovi, ktorý sa stal ich veriteľom, čo citoval z odbornej literatúry. Ďalej vyslovil názor, že samotným uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011 so solidárne zaviazanou spoludlžníčkou navrhovateľa potom k zániku pohľadávky odporcov 1/, 2/ voči navrhovateľovi splynutím nedošlo. Pre úplnosť dodal, že predmetom postúpenia nebola celá pohľadávka odporcov, ale len jej časť v sume 12.580 eur, pričom z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 29NcKR/2/2011-85 zo dňa 16.08.2011 vyplýva, že O. F. uhradila odporcom sumu 29.907,72 eur a zvyšok dlhu predstavoval potom už len sumu 12.580,49 eur, ktorá bola aj predmetom postúpenia. Ďalej sa zaoberal platnosťou dodatku č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011, uzavretým dňa 02.06.2011 a následnou platnosťou odstúpenia od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16.08.2011 a konštatoval, že dodatok č. 1 a v súvislosti s tým i odstúpenie od zmluvy je neplatným právnym úkonom, ktorý nemohol vyvolať žiadne právne následky. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011 sa stala právne perfektnou v deň jej podpisu, tento deň nadobudla podľa svojho vlastného textu platnosť i účinnosť a v tento deň došlo k zmene osoby veriteľa z odporcov 1/, 2/ na O. F., ktorá sa stala novým veriteľom navrhovateľom. V zmysle cit. právnych záverov ustálenej súdnej praxe po dni splnenia zmluvy, t. j. 21.04.2011 nebolo možné meniť jej obsah, a to ani dohodou zmluvných strán a už vôbec nie meniť charakter bezodplatnej zmluvy na odplatný a viazať možno strany od zmluvy odstúpiť po tom, čo bola splnená na úhradu takto dodatočne dojednanej odplaty. Dodatok č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 02.06.2011 a následné odstúpenie odporcov od zmluvy na základe práve tohto dodatku sú potom neplatnými právnymi úkonmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre ich rozpor so zákonom. Z tohto dôvodu sa od 21.04.2011 stala veriteľom navrhovateľa z predmetnej pohľadávky Oľga F., ktorá ako veriteľ bola jediná oprávnená uplatňovať postúpenú pohľadávku u navrhovateľa. Pokiaľ tak v reštrukturalizačnom konaní, prebiehajúcim po tomto postúpení na základe uznesenia súdu č. k. 29NcKR/2/2011-85 zo dňa 16.08.2011 činili odporcovia 1/, 2/, ktorí v roku 2012 titulom tejto pohľadávky prijali plnenie v žalovanej sume od správkyne úpadcu - navrhovateľa, obohatili sa na úkor navrhovateľa formou plnenia bez právneho dôvodu a sú povinný toto bezdôvodné obohatenie navrhovateľovi vydať podľa § 451 ods. 2, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto návrhu na začatie konania vyhovel.

Proti rozsudku podali v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie odporcovia, ktorí navrhli jeho zmenu a zamietnutie návrhu ako aj priznanie náhrady trov právneho zastupovania. Súdu prvého stupňa vyčítali, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatný právny úkon, a teda majiteľom pohľadávky boli a sú stále odporcovia, a preto nemohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky v ich prospech k bezdôvodnému obohateniu na ich strane. Vyslovil názor, že ak by aj zmluva o postúpení pohľadávky bola platný právny úkon, peňažné plnenie vo výške 2.471,65 eur bolo poskytnuté správkyňou odporcom v rámci úhrady pohľadávky oprávnene, nakoľko odporcovia boli v čase prijatia predmetného peňažného plnenia účastníkmi konania o oddlžení navrhovateľa a nie Oľga F. ako postupník pohľadávky. Ďalej uviedol, že ak by aj tieto skutočnosti boli právne neopodstatnené, nemá navrhovateľ vecnú legitímáciu v tomto konaní, ale Oľga F.. Napokon ak by odvolací súd považoval tieto skutočnosti za nedôvodné, peňažné plnenie

bolo poskytnuté správkyňou odporcom v rámci úhrady pohľadávky oprávnene, nakoľko odporcovia postúpili na Oľgu F. len časť pohľadávky, resp. odporcovia boli v čase plnenia majiteľom pohľadávky vo výške 2.248,21 eur, preto v tomto rozsahu poskytnuté peňažné plnenie nemôže byť bezdôvodným obohatením, ale plnením existujúceho dlhu.

Svoj názor o tom, že zmluvu o postúpení pohľadávky možno považovať za absolútne neplatný právny úkon odôvodnil tým, že veriteľ môže postúpiť pohľadávku inému, tzn. osobe odlišnej od dlžníka. V danom prípade pohľadávka bola postúpená na dlžníka pohľadávky, čo gramatický výklad § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka neumožňuje, t. j. ide o obchádzanie zákona, keďže prejav vôle smeruje k odpusteniu dlhu dlžníka veriteľom, čo možno uskutočniť výslovne určeným právnym inštitútom podľa § 574 Občianskeho zákonníka, a preto majiteľom pohľadávky boli vždy odporcovia a plnenie pohľadávky navrhovateľom v prospech odporcov nemohlo byť bezdôvodným obohatením. Ďalej poukázal na to, že odporcovia prijali predmetnú sumu ako účastníci konania o oddĺžení, a preto oprávnene. Peňažné plnenie vo výške 2.471,65 eur bolo vyplatené správkyňou odporcom ako účastníkom konania o oddĺžení navrhovateľa na základe schváleného rozvrhu a išlo tak o postup v súlade s príslušnou právnou úpravou, preto predmetné peňažné plnenie nemôže byť bezdôvodným obohatením. Ďalej poukazoval na to, že v danej veci mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu odporcov na úkor postupníka, t. j. O. F., pretože majetková podstata odporcov sa zväčšila na úkor Oľgy F., nie na úkor navrhovateľa a zmenšenie majetkovej podstaty navrhovateľa bolo v dôsledku plnenia povinnosti súdu a nemôže byť bezdôvodným obohatením. Konštatovali, že navrhovateľ poskytol peňažné plnenie vo výške 2.471,65 eur na základe súdneho rozhodnutia, t. j. plnil si povinnosť uloženú súdom, a preto riadne plnenie súdom uloženej povinnosti nemôže byť bezdôvodným obohatením. Napokon uvádza, že boli v čase plnenia zo strany správkyne majiteľmi pohľadávky vo výške 2.248,21 eur, a preto v tomto rozsahu možné poskytnuté peňažné plnenie považovať za plnenie existujúceho dlhu a nie za bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti poukazoval na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia vzhľadom na to, že prvostupňový súd sa nevyporiadal v intenciách jeho právnej úvahy s podstatnou právnou skutočnosťou vo vzťahu k uspokojovaniu postúpenej pohľadávky, a to, či vôbec vznikla povinnosť dlžníkovi, t. j. navrhovateľovi plniť postupníkovi, t. j. Oľge F.. Dlžníkovi totiž vzniká povinnosť uspokojiť postúpenú pohľadávku postupníkovi až po oznámení postúpenia pohľadávky dlžníkovi postupcom, alebo po preukázaní postúpenia pohľadávky dlžníkovi postupníkom. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by sa súd prvého stupňa vôbec zaoberal predmetnou skutočnosťou, a preto tvrdenie prvostupňového súdu o tom, že v tomto konaní uplatňovaná suma mala byť vyplatená Oľge F. ako majiteľovi pohľadávky je nepreskúmateľné pre nedostatok relevantných dôvodov.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za prekvapivé, pretože súd prvého stupňa vyhovel žalobe nie na základe odôvodnenia uvádzaného navrhovateľom o zániku pohľadávky v dôsledku splnutia práva a povinnosti po jej postúpení, ale na základe skutočnosti, že majiteľom pohľadávky je O. F.. Predmetom konania pred súdom prvého stupňa preto nebolo právne posúdenie, resp. pre preskúmanie argumentácie uvádzanej odporcami v tomto odvolaní s výnimkou posúdenia platnosti postúpenia pohľadávky veriteľom na dlžníka a odporcovia sa v rámci prvostupňového konania zamerali výlučne na vyvrátenie právnej argumentácie navrhovateľom v žalobnom návrhu.

Navrhovateľ vo vyjadrení navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Zotrval na stanovisku, že zmluva o postúpení pohľadávky nebola absolútne neplatným dôvodom, pričom ani relatívnu neplatnosť si zmluvné strany neuplatnili na súde. Ďalej zdôrazňoval, že odporcovia boli síce účastníkmi konania o oddĺžení, ale nemali právo na uspokojenie pohľadávky z oddĺženia, pretože toto právo postúpili písomnou zmluvou o postúpení pohľadávky na postupníka O. F.. Nešlo pritom o tzv. tiché postúpenie, kedy postupník a postupca uzavrujú zmluvu a dlžníkovi túto skutočnosť neoznámia. Tým, že O. F. uplatnila postúpené právo na vymáhanie pohľadávky v exekučnom konaní voči navrhovateľovi došlo k tomu, že postúpenie pohľadávky sa stalo právne účinným aj voči solidárnemu dlžníkovi. Vyslovil názor, že pôvodný veriteľ nemôže vymáhať pohľadávku súčasne s postúpeným veriteľom, pretože postúpenie pohľadávky nezakladá solidaritu na veriteľskej strane a keď si nový veriteľ uplatní právo na vymáhanie, pôvodný veriteľ stráca aktívnu legitímáciu na vymáhanie pohľadávky. Poukazoval na to, že k postúpeniu pohľadávky došlo 21.04.2011, t. j. v medziobdobí po skončení konkurzu a pred povolením oddĺženia. V tomto období je pohľadávka neuspokojená v konkurze napadnuteľná v exekučnom konaní, a preto zákon nezakazuje postúpenie takej pohľadávky na iného veriteľa. Veriteľ nemôže postúpiť pohľadávku, ak nie je postihnuteľná núteným výkonom rozhodnutia, čo v konkurze ani v oddĺžení nie je. Pokiaľ konkurzný správca má právo nakladať s majetkom úpadcu, tak správca v oddĺžení nenakladá s

majetkom úpadcu, len prerozdeľuje finančné prostriedky, ktoré mu poskytne dlžník na konci skúšobného roka na uspokojenie veriteľov. Odporcovia v danom prípade prevzali podiel z prvého roka oddĺženia, hoci neboli majiteľmi pohľadávky a ich obohatenie na úkor navrhovateľa spočíva v tom, že išlo o jeho finančné prostriedky, ktoré správkyňa v oddĺžení len vyplácala pomerne medzi veriteľov. Ďalej poukazyval na to, že Oľga F. mala právo požiadať konkurzný súd pred povolením oddĺženia o zámenu na strane veriteľa predmetnej pohľadávky v konaní o oddĺžení, ale neurobila tak, a preto nebola účastníkom konania o oddĺžení a nemohla byť uspokojená z oddĺženia.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým sa končí konanie vo veci samej možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písm. a/ až f/ cit. zákonného ustanovenia.

V danom prípade odporcovia vyčítajú súdu prvého stupňa, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je podľa súdnej praxe daný v prípade mylnej aplikácie a výkladu právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Z obsahu odvolania odporcov je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčítajú v podstate len nesprávnu aplikáciu a najmä výklad právnej normy, a to Občianskeho zákonníka týkajúce sa ustanovení o postúpení pohľadávky a zániku dlhu.

Odvolací súd predovšetkým považuje za správny záver súdu prvého stupňa o tom, že v danom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorú mali odporcovia voči navrhovateľovi a jeho bývalej manželke, t. j. dcére odporcov, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011.

Odporcovia vidia neplatnosť tejto zmluvy v rozpore so zákonom, a to ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže veriteľ svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Z citovaného znenia vyvodzujú odporcovia záver o tom, že sa tak nemôže stať vo vzťahu k dlžníkovi.

Súd prvého stupňa podporuje svoj názor citáciou odbornej literatúry, ktorá túto možnosť pripúšťa s čím sa aj stotožňuje aj odvolací súd. Platnosť zmluvy o odstúpení akceptovali aj samotní odporcovia, keď od tejto zmluvy na základe neskôr prijatého dodatku odstúpili, čo je v rozpore s prijatou zásadou súdnej praxe a konštantnej judikatúry o tom, že odstúpiť možno len od platnej zmluvy.

Rozpor so zákonom, a preto aj neplatnosť v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka správne konštatoval súd prvého stupňa v súvislosti s dodatkom ku zmluve o odstúpení a následným odstúpením od zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.04.2011 a na tieto správne dôvody aj odvolací súd poukazuje. Nastali potom dôsledky postúpenia pohľadávky upravenej v ust. § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Následky postúpenia pohľadávky sa totiž prejavujú v právnom postavení všetkých účastníkov, keď postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je už ďalej oprávnený pohľadávkou vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie. Takéto právne posúdenie veci potom dáva jednoznačný a dostatočný podklad pre záver o tom, že pokiaľ po platnom postúpení pohľadávky odporcovia ako predchádzajúci veritelia prevzali plnenie z tejto pohľadávky, išlo tak o plnenie bez právneho dôvodu, ktoré sú v súlade s ust. § 451 ods. 2 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinní vydať, a to tomu, na úkor koho sa obohatili, čo v danom prípade predstavuje navrhovateľa.

Podľa názoru odvolacieho súdu, na tejto základnej skutočnosti nemôžu nič zmeniť ani okolnosti, na ktoré poukazujú odporcovia vo svojom odvolaní. V tejto súvislosti poukazujú predovšetkým na to, že aj v prípade platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bolo peňažné plnenie vo výške 2.471,65 eur poskytnuté správkyňou v rámci úhrady pohľadávky oprávnene, nakoľko odporcovia boli v čase prijatia predmetného peňažného plnenia účastníkmi konania a oddĺžení navrhovateľa.

Zo spisu Okresného súdu Trenčín č. k. 29NcKR/2/2011 vyplýva, že odporcovia uplatňovali túto sumu ako účastníci konania o oddĺžení v danej veci a v rámci daného konania im bola aj vyplatená. Samotná táto okolnosť je však dôvodom na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a nemôže mať za následok nemožnosť domáhať sa neoprávnene poskytnutého plnenia v súdnom konaní.

Navrhovateľ sa totiž v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15C/328/2012 domáhal určenia zániku dlhu a v dôsledku okolností uplatňovaných aj v predmetnom konaní. Rozsudkom súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/792/2013 však bol jeho návrh o určenie zániku dlhu zamietnutý z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu s poukazom na to, že tieto skutočnosti má možnosť uplatniť dlžník v rámci vymáhania. Keď správkyňa vyplatila dané peňažné plnenie osobám, ktoré v dôsledku postúpenia pohľadávky neboli oprávnené na prijatie takejto pohľadávky, bolo plnenia opodstatnene posudzovať súd prvého stupňa ako bezdôvodné obohatenie.

Za opodstatnenú nepovažuje odvolací súd ani námietku odporcov o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie navrhovateľa na uplatnenie danej pohľadávky.

V tejto súvislosti odporcovia uvádzajú, že navrhovateľom uplatnená pohľadávka predstavuje časť sumy, ktorú navrhovateľ uhradil najprv správkyňi v rámci konania o oddĺžení navrhovateľa, a to na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 29NcKR2/2011-85 zo dňa 16.08.2011, ktorým bolo povolené oddĺženie navrhovateľa. Z citovaného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.08.2011 vyplýva, že okrem iného v bode IV. dlžníkovi, t. j. navrhovateľovi bolo uložené, aby na konci každého skúšobného roka počas trojročného skúšobného obdobia poskytol správcovi na uspokojenie pohľadávok veriteľov prihlásených v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 28K/45/2009 peňažné prostriedky v sume 4.812 eur; ak táto suma presiahne 70% čistého príjmu dlžníka za príslušný skúšobný rok, je dlžník povinný poskytnúť správcovi peňažné prostriedky v sume najviac vo výške 70% svojho čistého príjmu za príslušný skúšobný rok; ak táto suma bude predstavovať menej ako 46% čistého príjmu dlžníka, je dlžník povinný správcovi poskytnúť sumu zodpovedajúcu 46% čistého príjmu za príslušný skúšobný rok. Z cit. rozhodnutia je tak zrejmé, že navrhovateľovi ako dlžníkovi bolo uložené uhrádzať určité finančné prostriedky (neobmedzené sumou 2.471,65 eur) za účelom uspokojenia tam nemenovaných viacerých dlžníkov. Plnenie, ktoré bolo následne poskytnuté vo výške 2.471,65 eur odporcom, nebolo tak poskytnuté na základe daného rozhodnutia, pretože cit. rozhodnutie takúto povinnosť neukladalo. Predmetná suma, t. j. 2.471,65 eur bola poukázaná správkyňou M. A. 03.01.2014 o čom svedčí potvrdenie o príkaze z EB nachádzajúce sa na č.l. 146 predmetného spisu. Správkyňa o tomto nevydala samostatné rozhodnutie, ide zrejme o úkon a realizácie postupu v súvislosti s oddĺžením, pričom postupovala v súlade s listinami, ktoré jej veritelia predložili, t. j. odstúpenie od zmluvy o postúpení, na základe ktorých aj uplatňovali svoju pohľadávku, čoho sa v odvolaní dovolávajú. Z daného spisu je zrejmé, že navrhovateľ ako dlžník poukazoval na túto skutočnosť, avšak išlo o spornú okolnosť, ktorú nie je oprávnená správkyňa rozhodnúť, a preto pokiaľ na základe takejto skutočnosti bola odporcom vyplatená určitá suma, nemožno uprieť navrhovateľovi oprávnenie (vecnú aktívnu legitímáciu) na vymáhanie takejto pohľadávky v súdnom sporovom konaní.

Stanovisko odporcov uvádzané v odvolaní o tom, že odporcovia boli v čase plnenia zo strany správkyne majiteľmi pohľadávky vo výške 2.248,21 eur je v rozpore so zistením, ktoré vykoná súd prvého stupňa a ktoré je aj akceptované odvolacím súdom, a to, že v tomto čase už odporcovia postúpili svoju pohľadávku na Oľgu F., a preto neboli oprávnení na prijatie tejto pohľadávky. Odporcovia neopodstatnene vyčítajú súdu prvého stupňa, že sa nevyporiadal so skutočnosťou, či vznikla navrhovateľovi povinnosť plniť postúpenú pohľadávku postupníkovi, alebo či bolo možné plnenie poskytnuté postupcovi považovať za plnenie dlhu aj napriek postúpeniu uspokojenej pohľadávky, keď z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že plnenie pohľadávky nebolo možné poskytnúť postupcovi.

Pokiaľ ide o vyriešenie okolnosti, t. j. komu vznikla reálna povinnosť vyplatiť pohľadávku, prípadne vyporiadať sa so skutočnosťou, či v danom prípade došlo ku zániku dlhu splnením, riešenie tejto otázky

považuje odvolací súd za nadbytočné a presahujúce rámec rozhodovania o uplatnenom nároku, keď návrh na začatie konania bol opodstatnený už aj z dôvodov, na ktoré poukazuje odvolací súd. Úlohou súdu v konaní o zaplatenie pohľadávky, t. j. v rámci žaloby na plnenie nie je vyriešiť všetky dané rozporné vzťahy účastníkov konania, majúce význam prípadne aj pre iné konania, alebo sporné nevyriešené otázky z akademických dôvodov, keďže odôvodnenie nie je pre riešenie ďalších sporných okolností medzi účastníkmi právne významné.

Odvolací súd napokon nepovažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za prekvapivé.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že v rámci žaloby na plnenie je právne posúdenie vždy vecou súdu, a súd nie je viazaný právnym posúdením nároku tak, ako to urobil navrhovateľ v návrhu na začatie konania. V prejednávanej veci navrhovateľ v návrhu poukazuje na uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky medzi odporcami a O. F. a na jej dôsledky vyplývajúce z ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj na neplatnosť ďalších úkonov, ktoré nasledovali, a to dodatok a následné odstúpenie od tejto zmluvy. Samotná okolnosť, že v návrhu zároveň poukazuje na to, že podľa § 584 Občianskeho zákonníka nastal v dôsledku postúpenia pohľadávky aj zánik dlhu splynutím, je len uplatnením ďalšieho právneho dôvodu pre vyhovenie návrhu na začatie konania, čo ani odvolací súd (vzhľadom na dostatočne preukázané dôvody vyhovenia a návrhu o vydanie bezdôvodného obohatenia) nepovažuje za významné. Vo veci bolo vyhovené návrhu na vydanie platobného rozkazu, pričom odporcovia v odpore reagujú na všetky právne dôvody, na základe ktorých si navrhovateľ uplatňuje pohľadávku voči odporcom, a to najmä na otázky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky ako aj následných úkonov veriteľov.

Pokiaľ ide o uplatnenie dôvodu na odvolanie proti § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. tak jeho podstata spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Odporcovia v odvolaní robia z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery týkajúce sa predovšetkým platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky aktívnej legitimácie navrhovateľa ako aj aktívnej legitimácie navrhovateľa na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré všetky vyplývajú z výkladu právnych predpisov a aplikácie právnych predpisov na zistený skutkový stav. V celom rozsahu sa tak podľa názoru odvolacieho súdu jedná o uplatnený dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), keďže skutkové okolnosti ako aj ich hodnotenia nie sú žiadnym spôsobom spochybnené. Odporcovia súdu prvého stupňa vyčítajú, že nesprávne posúdil otázku platnosti zmluvy o postúpení, prípadne následné odstúpenie od tejto zmluvy ako aj otázku vecnej aktívnej legitimácie navrhovateľa na vymáhanie bezdôvodného obohatenia, ktoré otázky boli posúdené aj odvolacím súdom v rámci dôvodu na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

Keďže rozsudok súdu prvého stupňa bol odvolacím súdom potvrdený, v odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, ktorý by mal v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním mu trovy nevznikli, a preto mu neboli priznané.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.